

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU
DEPOT LEGAL

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Redaction — Administration — Boulevard Delanoue, CANTHO

TỔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

BẢN NHỰT TRÌNH

TRUNG QUỐC ĐÔNG-PHÁP

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM..... 5 \$ 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
BẢN LẺ MỖI SỐ..... 0. 10

TRỌN NĂM..... 3\$00
SÁU THÁNG..... 2 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7\$00
SÁU THÁNG..... 4,50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Lu et approuvé avant publication
L'ADMINISTRATEUR ADJOINT

charge de la rédaction des affaires courantes

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm
đóng giấy hiệu TÂN-TUANG ở đường
tòa Cánhthor.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lờ
chừng 1 giờ ra một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cánhthor tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi
hàng luôn luôn

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
thì biết chứ không phải lời chuốt ngọt

Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà hàng hậu giang
tại Mỹtho**

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách đang
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tàu tuần, đã khai trương bán hàng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng càng ngày càng tấn phát, cũng
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, xuyên, nhuộm thiết tốt, dù giấy,
dèn, xà-bông, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi giúp cho
Hàng, dầu nhỏ món bạc nào, thì cũng
giúp cho người quê hương nên cuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để cho
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu dựng tranh chủ lợi
quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-tấn-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bán
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
để đựng giấy bạc ấy, để tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

(1 cái đặt rẽ mỗi cái 0,20 mã thời)
Nhà in Hậu-giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xáng mới
vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
nên tiện bề bờ lúa ruộng lắm, và như
muốn bờ lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vaico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười
ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kế cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn gĩa.

Ái muốn mua hai sở đất ấy xin gởi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gởi cho sở Nhứt-trình An-
hà tại Cánhthor mà thương nghị, và đến
xem bán đó thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGOC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở
đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mollet
—SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đang
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng gỗ thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cũng chạm nhàn hiệu
—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, chạm hình
người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bờ
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liền, tranh sơn thủy—theo rạp hát—
khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
liền về món chi xin gởi thư cho tôi, tôi
sẽ gởi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGOC-GIU. Kính cáo.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán,
Tại Cánhthor, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-bản,
Thanh-bản đáng cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tin rỗng,
Lãnh in chỉ thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng

(thiệp-tao)
Toa, sổ, bộ, làm cang kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người.
Nói chi sách đóng thì thôi!
Lưng da, lưng bố, để đời ít hư.
Sách in sáng, in từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sử ký Đại nam.
Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi hành án, thiết làm rất hay.
Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng
Thiếu chi đâu giấy láng, mực ngời;
Chuồn trao, nào phải nhúng lời.
Sang chơi 1 chuyển xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,
Bồn quán nào dám phụ ý ai,
Khó nhọc thứ mấy chẳng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.

An-Hà-An-Quán Bđ Delanoue Cánhthor
Đón kính.

Tiệm thợ bạc

của M. CAO-VAN-HY
108 Boulevard Bonnard—Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ-
trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo
lạ vô cùng; nhúng là: vàng vòng, chuỗi
hột, hoa tai, cà-rá, giây chuyền, neo
xuyến v. v. kiến chạm rất nên huê dạng
Xin các bà, các cô hãy đến xem thử
một lần thì biết.

Nay kính
Cao-văn-Hy cáo khải

Cáo bạch

Có bán cang
viết "PORTE-
PLUMES À RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiệp
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLE"

14k không
sét không mòn.
Có khâu (AGRAF)
một đầu thi bút
viết, còn đầu
kia thì viết chì

(PORTEMINE); có
phụ thêm 1
hộp nhỏ đựng
năm cộng chi
để thay. Cây
viết này nếu
gìn giữ xài
mười năm
không hư.

Xin đừng
tưởng rằng cây
viết này giống
theo cang viết
năm cắt, một
đồng của khách

Mua về, nếu
xài không đáng
không xứng
đáng với đồng
liền thì trả lại
Bồn hiệu sẽ trả
tiền lại đủ.

Giá một cây
là (có hộp, có
comptegoutte)
4\$50

Mua nguyên lỗ
về bán lại cang
tính giá nhẹ
hơn nhiều.

Cũng có trữ
bán mực sty-
lographique
bleue black

thứ tốt
giá một
ve là
0\$50

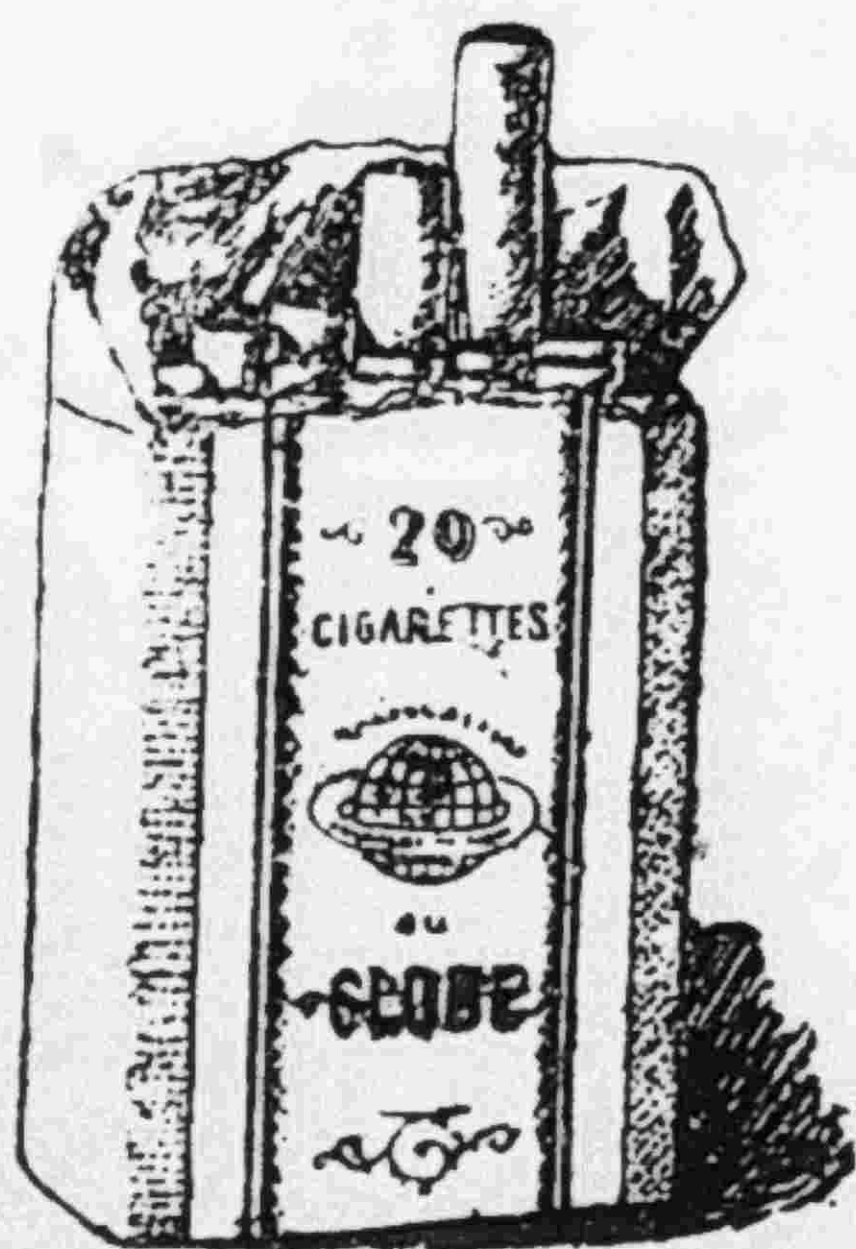
Trở bán tại
nhà in An-Hà
CANTHO

TIỆM Trương-văn-Hanh Sadec

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỳ yên, Tân gia, hạ thọ, khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin, giấy hàn-ết đủ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gửi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng kỳ lưỡng mà gửi contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.
Cần khải.

Thuốc điều hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

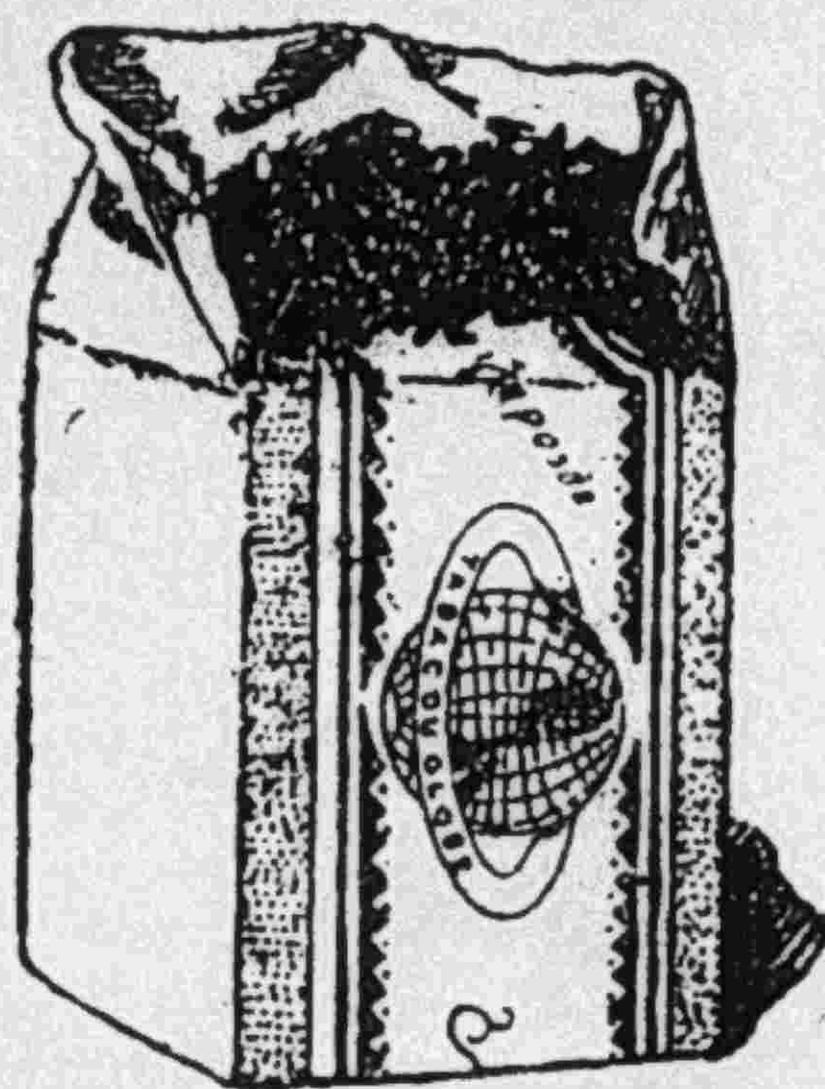
Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đá ngon, dễ đánh lau được không mốc, không mục.

Tại Hãng DENIS-FRERES có trữ án.

Thuốc gói hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

Mấy tay thường dùng thuốc đều cho thuốc Gà-lốp là đơm, khói thơm hút không khô cổ

Một mình hãng Denis-Frères có trữ bán sỉ mà thôi.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ lại nhà In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chức có quyền thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu viết thì lời truyền rao, của ông DƯƠNG-VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gói..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang Cần-thơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦN THƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo trắng, bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có nhiều hạng tùy theo giá.

Tổng lục-châu chư vị nào muốn mua hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà thương nghị.

Décort quene de Cantho.

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1.— Giàu sang ai chẳng muốn	6.— Tương là ai ...?..?..?
2.— Phương chi trừ loài đạo tặc	7.— Thi tập
3.— Túc nguyên	8.— Tiệc diên trọng hậu
4.— Annam ta sẽ ở đâu?	9.— Nên đi tàu Tây hơn
5.— Tiểu thuyết	10.— Điều điều nghĩa diệt L-v-Chu
	11.— Nam-kỳ thời sự

義民必宜

SOUSCRIVEZ A
L'EMPRUNT
NATIONAL

Nghĩa dân nên
mua giấy quốc trái

附借國債

Giàu sang ai chẳng muốn

Sanh làm kiếp con người ở trong cõi Trần-gian này, hai tiếng giàu sang ai mà chẳng muốn, từ xưa đến nay, nào những đứng anh hùng hảo kiệt nào những bực hiền giả ngu phu, cùng xăn-xăn xộn xộn tranh đua giành giật 2 tiếng giàu sang. Dầu mà còn một gấc hơi trên trần thế, tương khi cũng còn ngước vọng bấy nhiêu đó mà thôi.

Xét tột lẽ, thì 2 tiếng giàu sang cũng chẳng khác nào một miếng mồi ngon của Tào-hóa đem treo trước mắt con người thấy đầy mà ham muốn giành-giật nhau làm cho tiêu-diệt ngày

giờ trong lúc còn ở trên cõi phù vu này. Song găm lại đến khi chung cuộc rồi nào có chi đâu, chỉ cần một cái danh thơm để lại cho đời nhắc nhở là quý.

Giàu cho đến bực, tiền của đầy đầy, lầu đài xinh tốt, vườn ruộng mênh-mông, hầu non thiếp đẹp, mặ sở sa gấm nhiều, ăn thì ăn mĩ vị trân tu, xuống ngựa lên xe vui chơi tùy thích.

Giàu có như thế, mà chẳng làm điều chi có ích cho đời, cứ bo bo độc lợi chẳng thương nòi giống, chẳng tiết lợi chung, chẳng tương người tai nạn, chẳng xót kẻ nghèo hèn; chẳng biết làm một sự chi để danh quý với đời. Đến lúc tử liêu chỉ đem theo có 2 bàn tay trắng, muôn việc yêu mến đều trả lại cho đời, thế thì có khác chi người nghèo khổ kia không danh giá vậy.

Sang dạng cực phẩm, làm quan đúng bực nhơn thần, đi thì tiền hô hậu ủng quân lính nghiêm trang, tông làng châu chực, muốn chi dạng này, ai thấy cũng phải khâm phục v.v..v.. Quyền tước cao trọng như thế, chẳng tương quê hương, làm cho nước giàu dân mạnh, chẳng vụ kẻ vô cò, chẳng đoái người thất thế, lại cậy quyền hiếp

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THUỐC KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

65 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

chúng, ý thế hại người, chẳng giữ nét
công bình, mong làm đều ích kỷ. Sang
dương ấy, cơn một hậu rồi, cái danh
đá chẳng đáng cho người phong ngọc;
lại ủa phải bị miệng đời dị nghị là
khác nữa.

Bởi có: người sanh trong giả cảnh
là đồ tạm của chung, may mà đáng
giàu sang dư dả, cũng nên làm đều chỉ
ích dụng mà để danh quý cho hậu lai.
Chớ tưởng chi mà độc thiện kỳ thân,
hại hơn ích kỷ, khi máng kiếp phù
sanh rồi, xương thịt nát mà danh cũng
mọt thì rất uổng.

PHẠM-KY-XƯƠNG

**Phương chi trừ
loài đạo tặc**

Năm nay thiên hạ không lấy chi làm

khốn đốn cho lắm, giá lúa cũng như
mỗi năm, chẳng rõ sao trộm cướp lại
nổi dậy tứ phương, phá xóm, phá làng
khiến nhơn dân ta thán.

Bỉ phu cũng thường thấy các báo
đăng làm vụ ăn cướp và kêu nài xin
quan trên ghé mắt. Đầu nữa bỉ phu
không rõ, chớ trong phần tổng Phong-
Phú thuộc về tỉnh Mytho đây, bỉ phu
nghe nói trong một vài tháng nay thì
trộm cướp lấy lừng, thậm chí đến nhà
hàn vi trong nhà chừng năm mươi đồng
nó cũng chẳng rời tay, có đám nó đã
đánh lấy tiền rồi, mà lại còn đốt nhà
người là khác nữa.

Thảm thay! trộm cướp như thế,
nghe lại đám nào chúng nó cũng có súng
mà phần nhiều trong mỗi làng có chừng
được một đôi cây. Đã vậy lại mỗi ông

hào gia có súng thì mắc lo gìn giữ lấy
nhà mình, công đầu tiếp kẻ láng giềng;
mấy nhà có súng, chúng nón hơn tay,
chỉ thương hại cho mấy ông hào gia,
nhà không súng đêm nằm chẳng dám
ngồi trông cho mau sáng đáng có tránh
những điều thiệt hại.

Thấy nhơn dân ta thán như rứa, nên
ngày 17 Juillet 1920 quan Ngu yên-soái
Nam-kỳ có tư châu tri cho các quan Tham
biện chủ tỉnh dạy tăng thêm giấy sấm
súng và cho mỗi làng, làng nào muốn
mua thì xin phép xuất công nho mua
một cây mà gìn giữ trong làng cho yên
ổn, nhưng từ ấy đến nay cũng chưa
thấy làng nào mua; còn nói chi mấy ông
hào gia, trông cho mua đáng một cây
súng thì rất lâu; bị vậy mà trong mười
ông chừng vài ba ông sấm đáng.

Theo ngu kiến của bỉ phu thì ước ao
sao quan trên toan liệu cách nào cho
giản tiện đáng mấy ông có thể sấm mỗi
ông mỗi cây, trước là gìn giữ nhà mình
sau bảo thủ cho xóm làng luôn thể.

Điều cần nhứt hơn hết là cúi xin
Chánh phủ đót đến bá tánh, vì quanh
năm lo làm ẩu mà thường bị quân vô
lương nấy nhiều hại hoải, trừ hoạch
phương châm nào mà điều độ cho dân
đặng an cư lạc nghiệp, nhứt là mở rộng
thêm đồn bủ.

Trong mỗi tổng, mấy nơi nào cần yếu
và vấn về thì nên lập chỗ đó một cái
đồn và trong 1 tổng ít nữa cũng vài ba
cái đồn thì mới tiện. Mỗi đồn thì nấy
cho một cai một lính và súng ống thuốc
đạn đủ, làm như vậy họa may, quân
an cướp kiên oai, chớ đời thái bình mà
chúng nó lấy lừng quá dỗi muốn đánh
ai thì đánh, như lấy đồ trong túi vậy,
dường ấy nhơn dân khó nổi an cư.

ít lời ngu luận tỏ bày cầu xin quan
trên thẩm xét.

Caibè: Lê-vinh-Thoàn

Túc nguyên

Việc đời hằng có tương đối, tương
phản, nó xen lẫn nhau, nó lẫn lộn nhau
mà hóa ra cuộc nhen hư, còn mất, tốt
xấu, đầy vơi, khiến cho tình đời sanh ra
mừng, vui, ghét, giận, buồn, thương,
muốn. Hằng là con đường ta nấn qua
qua lại lại đó.

Sự ham muốn của con người chỉ cho
đặng cao trọng hơn, giàu sang hơn, cho
toại chí, cho túc nguyên. Vậy xin hỏi lại
có ai biết mình là toại chí túc nguyên
chưa?

Túc nguyên! Túc nguyên! Ta thường
ước mong ta thường trông tưởng, mà
đã dặng đất Lũng thì mong đến đất
Thục vậy.

Tục ngữ có câu rằng: Đói cơm rách
áo tèm lem, no cơm ấm áo lại thêm nợ kia

Khi nghèo bần thì quán áo lang thang
muốn sao cho đủ ăn đủ mặc; khi đủ ăn
đủ mặc rồi, lại muốn sao cho dư dả, nào
là ruộng vườn ngàn mẫu, tiền bạc đầy
rương, khi đã dặng dư dả rồi; lại muốn
làm mặt phú hào, xe cho cao ngựa cho
tốt, vợ cho đẹp, hầu cho xinh, đi bộ thì
ô-tô (auto) đi sông thì ca-nốt (canot). Vậy
mà có phỉ nguyên chưa. — Chưa đâu —
Còn muốn vòng điều lộng đó, hằng cấp
giấy ben, cho kẻ bầm người thừa, cho
kẻ hầu người hạ, mà có phỉ nguyên
chưa? — Chưa đâu — Lại còn muốn mặc
áo rồng năm móng, ngồi trên bệ chín
trùng, đi loan xa phụng táng, ăn chén
ngọc dứa ngà, hằng một bức chi tôn

ngồi trên đầu thiên hạ, vậy mà có phí nguyên cho chưa? Chưa đâu — Còn muốn leo lên cung trăng mà chơi nữa.

Ấy vậy thì biết sự ham muốn của con người theo chẳng hay cùng. Hỡi ôi! nằm trong chốn lều tranh dặng bãi tước phong hầu, cơn nhăm mắt còn than chưa phí nguyên!!

Đời càng văn-minh chừng nào, thì cái hi-vọng con người càng cao chừng ấy những kẻ bay lên trời lặn xuống biển chung xuống đất chạy ngoài khơi, xin hỏi những đấng ấy có mang nguyên mình chưa? Có lẽ cũng dám nói rằng chưa vậy. Còn muốn đón đám mây, ngăn luồng gió, nuốt mặt nguyệt, ngâm vầng trăng nữa mà!

Bí phu nói đây ai cũng cho là thái quá song những người đã chim cái địa-vị đây rồi cũng còn cho là thấp vậy.

Cho hay tâm thuật con người càng bao thoát cái sở nguyện con người càng cao trọng.

Nhưng mà có cảnh thuận cảnh nghịch có lối khó có lối dễ, mấy ai cho dặng về về đủ mười, đầu cho vua Thuấn vua Nghiêu cũng không dặng trọn lành trọn tốt. Cho nên tục ngữ có nói: Mấy ai giàu ba họ, mấy ai khó ba đời, thế thường chỉ cho chữ vận chữ thời tuy hai chữ ấy là hai chữ vô tình găm cùng lời hữu lý, tục ngữ nói: khi gặp thời như kinh vượt bể khơi, cơn thất vận tỷ hùm ngồi rọ sắt,

Có người hỏi bí phu rằng: chữ vận chữ thời là chữ vô hình sao lại dám cho hữu lý? Bí phu xin thưa rằng: hãy ngồi mà suy cho kỹ ở người, đây bí phu xin luận tiếp.

(vị hoạn)

Lương-văn-Thông tự: Tử-Bạt

(Cù-lao-mây)

Annam ta sẽ ở đâu?

Đau đớn thay! giống loài ta;

Ghê gớm thay! người khách trú.

Annam ta rồi đây, phần nhiều tưởng khi chỉ còn giữ được cái tuổi mà thôi, chứ cái mảnh hình hài, thậm chí cái tánh danh cũng phải đổi ngay ra người dị quốc.

Vì sao thế? Vì đờn bà ta, hiện nay làm vợ của người dị quốc nhiều rồi mà nhứt là vợ khách: Khách ở với đờn bà ta, sanh con trai thì gởi về Tàu, tức nhiên đứa con ấy là dân Tàu. Sanh con gái thì để lại xứ ta rồi cũng chỉ gả lẫn cho nhau, không mấy người Annam vào cưới dặng. Muốn muốn, ngàn ngàn khách đến cư ngụ xứ ta như thế, mà chẳng khách nào là chẳng tính kế sang bộ dân Nam-Việt vào bộ Trung-hoa. Kế ấy vẫn chẳng phải nhiệm mầu mà thật là sâu-sắc. Sự hiện tại của nòi giống ta như thế thử hỏi: đến như sự tương lai rồi mới sao đây?

Nòng nôi ấy, tuy chưa có mấy người đã suy nghĩ đến ngay, nhưng nếu nghe câu hỏi thành linh này, thì ai cũng dực mình ngơ-ngẩn.

Cái kế sang bộ dân Nam-việt vào bộ Trung-hoa, đổi giống ta ra giống khách ấy, tuy là bản luận vậy, nhưng hãy còn trì hoãn lâu ngày, chỉ như sự khách trú choán lấn đất ta, thì thật sự nhân tiếu hiện tại.

Annam ta ngày trước chỉ còn mê-mẩn đám quan-trường, hiện nay vừa tỉnh giấc nồng thì lại trở về đường thương mại.

Ái là không ham-hờ, ai là chẳng sốt-gan, thế mà chưa mấy người đã nghĩ sự mua phố, cất phố, để choán lấy đất

Tiểu thuyết

Thê tình

Sáng thứ bảy, vừa lối tám giờ ban mai, xảy gặp cố-nhân của tôi dời xe lửa gần lối ga. Chào hỏi xong, mừng cơn gặp gỡ, người hỏi tôi là kẻ có học văn chút ít, sao chẳng để thi luận phú chỉ dặng mà giúp phe phụ nữ của quê hương ta, để thấy nhiều điều tình tẻ? Hỏi tẻ ấy là chi? người mới chi: tẻ ấy là điều đối-phong bại tục.

Tôi liền than: ôi! cuộc đời đời mãi thấp hời ngời kẻ khôn cùng; thói tục đời hoài chống mắt đứng xem thêm oán!

Nghe than dứt, cố-nhân tôi bèn tiếp rằng: như những sự thương không lấy chi làm lạ, thì chẳng cần luận, chỉ việc phụ nữ dâm loạn, làm cho bại phong hoại tục, nhân-huynh há nỡ diếm nhiên sao? Chẳng khuyên lơn cho họ ăn năng, bỏ mình tính ngộ trao giới tam tòng tứ đức.

—Phải! lời cố-nhân phân, tôi nghe rất phục, song tôi bằng xét về phe phụ nữ thì có điều chi cho đến nỗi bại phong hoại tục, cho hay tình đời đời, càng ngày càng lảm, và lại sự đời đời lảm ấy là một gương hèn đã từng treo trước mắt cho người xem cùng đủ rồi lựa phải nói cho phiên dạ. Lại cố-nhân cũng dự biết rằng: phe phụ nữ cũng chia ra nhiều bậc như phe nam-nhân vậy chứ phải không sao? Cũng có thượng phẩm: trung phẩm, hạ phẩm; rồi trong mỗi phẩm ấy lại chia ra làm ba: thượng phẩm, có thượng mà thượng, thượng mà trung, thượng mà hạ; ấy vậy: người đời đầu thiếu mắt xanh, có lẽ ngó vào cùng hàng; nào phải gả bấy, cá lư sao mà không phân biệt thấp cao.

nhà, hầu dặng rộng bề dầy trời. Vì buổi này khắp cả tỉnh thành trong xứ Nam-kỳ ta: những phố, những nhà, phần nhiều đã về tay khách trú, nếu ta không tiện liệu, một ngày kia bao nhiêu đất các, phố xá họ choán hết rồi, họ chẳng cho ta mượn nữa; chừng ấy, thử hỏi: Cái chí dinh thương ta sống sống bao nhiêu, học sanh Annam ta sang Pháp thi nghệ rồi, hồi hương rồi mà những cửa hàng ta sẽ mở tại đâu đây???

Mấy nơi thì tứ toàn là phố xá của khách, đất thì hẹp, nếu ta chẳng ép lòng đi ở chốn thôn quê thì còn biết đâu mà bán nữa. Nghề buôn ta đã chịu thiệt thòi như thế, thì còn mong tiểu hóa nói gì. Đau đớn thay!! lo sợ thay!!!

Nhứt là tại châu thành Cholon dài đến Bình-tây, hiện trăm căng phố thì khách trú đã choán hết trăm căng, nghề thương mại rất thanh hành, Annam ta mấy thấy đi làm việc chỉ phải ở lối Chợ-rẫy hoặc xóm cù thì mới có phố cho. Thế mà còn giành nhau, làm khó cho nhau mới được; tại Saigon cũng vậy, một lần mượn phố thì thiệt rất cam-go.

Tương thế đã khổ sở quá rồi mà than ôi! bước chơn đến đất Cantho thì còn eo hẹp nữa. Muốn mượn một căng phố mà ở thì kim tìm trót tháng cũng chưa ra; như may gặp dịp có người dọn đi, một căng phố tiền mượn 10\$ còn phải chịu cho người 15\$ là ít. Nếu chẳng vậy thì họ lại để cho người khác, ta còn trông ở được đâu.

Rồi đây Annam ta sẽ ở đâu? Nếu muốn ngàn phố xá tại xứ ta, mà khách trú choán hết rồi, đất tại châu-thành chật hẹp, phố cất thêm chẳng tiện, thì Annam ta sẽ phải ở trong xa. Xa đến đâu? xa đến đồng không mông quạnh.

T. Q. TIỀN

—Hay, nhân-huynh luận vậy nhằm nhưng nếu lời tôi nói ra đây không buồn da nhân-huynh, thì tôi dám chỉ rằng: nhân-huynh xét chưa cạn lẽ hời còn có chỗ sai lầm. Nhân-huynh cũng thế, tôi cũng thế, bề thấy quét lá da thì biết là con sai ở chùa mà thấy ở đền đài thì rõ chắc con vua cháu chúa, ấy là lẽ hàng; nhưng nhiều khi không phải vậy, chẳng cần tỏ cặng, nhân-huynh cũng biết; người đời, đầu nam-nhân, đầu phụ-nữ cũng chỉ khác nhau là một chữ thời: hữu thời hữu thế kẻ thành phụng, vô thế vô thời phụng hóa kẻ là vậy đó.

—Đây nói về bức thương đầu nghèo hèn thế nào đi nữa, sen muống cũng riêng bốn, hàng phỉ phong tư chất; ngất người gặp thời thế... đây nói về bức hạ như phận chống mà trở nên quý trọng giá mấy đi nữa, tánh củ không chừa, quen thói cá tôm lộn lạo! đầu có giáo huấn đến đâu cũng không nghe, vì có câu rằng: thương phẩm chi như, bất giáo nhi hậu thiện, truơng phẩm chi như giáo diệt bất thiện, luôn dịp tôi xin nhất cho nhân-huynh nhớ một vụ đâm phụ bại gia, tôi mới coi xử cách bữa rước mặt trong Công-luận cũng đã có bia truyền: sự tích thêm—kia...kép... hát... vân vân.

Ồ hô! Dường ấy tại nào dám nghe mắt nào còn trông thấy!

—Khoan, cố-nhân chớ vội trách ấy là cố-nhân lắm, chớ nào phải tôi lắm đâu. Văn biết sách có dặn rằng: Tối độc phụ như tâm; nhưng mà cũng có chỗ dạy: mua heo lừa nái cưới gái lừa giò tại mình không lừa vợ xuyên vợ quàng

mới ra đến thế, dẫu mua không lừa thì chớ, đem về quen bỏ lươn, không hay lo tập bước đường tuy vậy mà xét kỹ lại cũng chẳng nên trách lẫn, bởi cố-nhân dư biết, ngựa hay nhờ tập thêm hay, chớ ngựa dở dẫu có tập già đời cũng dở lại thêm theo lời cố-nhân mới nói khi ấy: Hữu thời thế kẻ thành phụng, vô thế thời phụng hóa kẻ, thì cũng đủ cho cố-nhân rõ phụng dẫu hóa kẻ còn tiếng phụng; ấy là bình phụng phá, cốt cách tồn đó—chỉ ư kẻ thành, cực trí tạt múa men, lâu ngày thua buồn cũng trở về bầy cũ. Bởi có trong bài thơ của một đấng tiền nhân có luận rằng;

«Lông phụng xơ-rơ còn tiếng phụng,
«Da chồn tươi tốt cũng hơi chồn.»

Ấy vậy, nghe vậy, thấy vậy, chớ xin cố-nhân đừng tưởng vậy mà lắm. Tục thường ví cây có cội, nước có nguồn; nước trong nhờ bởi nguồn trong, nước đục cũng vì nguồn đục!!!

Thời, xin kiểu cho cố-nhân đi kéo trở xe, sau gặp sẽ còn luận tiếp.»

Cựu phó hương-quản
Tân-bình Rachgoi
Trần-quang-Tĩnh

Tường là ai...?..?.

Mấy tuần nay trong báo An-Hà nhị vị Trương-quan-Tiểu và Phan-định-Phong biện bát nhau về tiếng «Đúng» ban đầu còn hơi vấn đáp, sau lại muốn lạc đề làm ra như tuồng gây gổ vậy.

Phan Trương-quan-Tiểu bị nhân rõ biết vì là người trợ bút báo An-Hà cũng như bị nhân đây, còn Phan-định

Phong này là ai, bị-nhân thứ giờ cũng chưa từng nghe tên.

Hôm nọ gặp anh Huỳnh-văn-Khôi, bị nhân vui miệng hỏi anh có biết Phan-định-Phong nào đó không...? Trả lời rằng: Ấy là người viết bản hát chớ cho cho thấy Giáo-Trì lúc hát Annam tại Casino đó. Nghe nói bị nhân mới nhớ lại, tưởng là ai kia chớ người này bị nhân thường gặp mặt, song chẳng biết là tên chi, nghe người ta kêu là «TUYẾT HUẾ NƯỚC» nay mới rõ là Phan-định-Phong. Phải rồi, bản hát ngày nọ thấy Phong này viết trật lên trật xuống ai biết đọc cũng là xi-xò cho là dốt, chỉ ư chữ rẻ rẻ là chữ: «Tống-nhơn-Tôn» ấy là chữ tống song đọc là chữ tôn, mà thấy Phong nhè chữ tôn là cháu thấy viết mới là hại cho chớ. Còn nhiều chữ sai nữa, không hơi đâu mà nhớ cho hết.

Nay viết bài văn T. q. T. về chữ «ĐỪNG» lại viết ĐỪNG, ĐỪNG, ĐỪNG, ĐỪNG, (nghe như trống ngũ-âm của Thổ) vậy mà vẫn nổi gì...??

Ồ hô...! xem một chút tí tí này thì cũng đủ rõ cái Sở-học của Thầy-Phong thấp thỏi là dường nào...! Hà túc luận.

MẠNH-ĐỨC

Thi tập

ĐÊM QUANH RIÊNG BUỒN

Ngọn đèn leo-lét, nguyệt-là-dà,
Một bóng một mình những thiết tha.
Từng chập tiếng gà nghe éo-óc;
Tư bề con dế mãi ngâm-ngà.
Trời thu ngắm cảnh, dòng thu đượm;
Đất khách đan lòng bấy khách xa!
Cái khúc tơ-đồng ai khéo trối...???

Chín chiều ruột thắt nhớ quê ta.

(Cao-văn-Diệp B.Hòa)

BỘ NGUYỄN VẠN BÀI THƠ CÚP TÓC CỦA NGUYỄN-QUAN-TRÚ CÔNG-LUẬN SỐ 338

Vùi vùi trán ai đã lấp đầu
Còn mong chi những chuyện xinh màu
Về mình chịu tục lòng không nệ
Trái mặt vì quen dạ nở câu
Phong thế còn đây phong thế Á
Tiết danh để đó tiết danh Âu
Đã hay ở thế ai thì thế
Đãi vắn so đo cùng mấy thâu.

L. V. T.

ĐẠI NGUYỄN-QUÂN TỔNG TỬ DU HỌC CHI TÂY

Chuôn đồ neo phẫn trở lái tàu
Đưa con cặn kẻ mấy lời trao
Sân trình mịch mịch sương hòa tuyết
Cửa không sum sum lý lại đào
Nắng Á mưa Âu dầm thấm gọi
Phấn vua son nước vẽ vang màu
Công linh nhen nhúm lò kinh sử
Xôi nấu cho ngời phẩm giá cao

Lương-văn-Thông.

MÀNG ĐÀO-DUY-TỐ

mới đầu Brevet Élémentaire

Máng bạn ngày nay đã tác thành,
Hoa-khôi chiếm bán phỉ mây xanh,
Mười năm đèn-sách xuê-xoa mặt,
Một hội rống-mây hơn-hở danh,
Nhành quế tay nương vì thức học
Ngao đầu chơn đạp bởi tài anh,
Bua quan sớm muộn đời lời gấm
Ginh-giữ lòng ngay phước bấy dành.

Omôn: Joseph Nguyễn-hữu-Phước

Tiệc diên trọng hậu

Ngày thứ bảy 16 Octobre 1920 lúc 11 giờ trưa, Quan lớn Đốc-Phủ Đốc-quang-Trứ, Chủ-quận Châu thành Cánh-thor có trần thiết lại dinh của ngài một tiệc trọng hậu (đãi đồ Langsa) thỉnh quan Chủ tỉnh Vilmont và viên quan quới chức các ty các sở, tổng làng, và thân bằng quyến thuộc đến cộng lạc cùng ngài, lại nhưn dịp này ngài lại ơn viên quan quới chức tổng làng trong quận đã hậu tướng tình ngài mà bày yến diên tiếp rước ngài hôm ngày 17 Juillet 1920 (xin xem An-Hà số 173 thì rõ) lúc ngài mới trở về tái nhậm quận châu-thành (Cánh-thor) Tiệc trọng hậu này đếm ước được trăm người đến dự. Chén tạt chén thù vầy vui yến ẩm, qua tới 1 giờ rưỡi chiều mới mãn, ai nấy cáo từ lui gó thấy đều đẹp dạ.

Một cái tiệc trọng hậu đông đảo như vậy đủ mặt viên quan các ty các sở, ấy cũng bởi quan lớn Đốc-đại-nhơn ngài đặc nhưn tâm mới dựng vậy...!

Ngài đặc nhưn tâm cũng phải, vì trộm xem tánh hạnh của ngài rất ôn hòa khoan ái, chẳng những với thân bằng quyến thuộc cùng là tôi em của ngài mà thôi; cho tới dân cư trong quận đều cảm mến cái đức cư xử thuần lương của ngài vậy.

Thật là:

Xử thế chẳng nhường lòng Phạm-Thức
Đương quan đầu kém đức Tô-Quỳnh

Bốn quán rất cung kính mà ngợ
khen đức hạnh của ngài và chúc cho
ngài vĩnh trấn quận Cánh-thor.

An-Hà Nhựt-Báo

Nên đi tàu Tây hơn

Ngày nọ tôi đi Cai-bè viếng ngọc hữu tôi là M. Hoài, khi tôi ra vừa tới thì chiếc tàu «Lợi-Vinh» (tàu chèo) ghé lại cập cầu. Không đầy 5 phút đồng hồ thì mở đôi; thiên hạ chen lấn nhau mà lên xuống không kịp. Có một vị Annam ăn mặt khăn đen áo dài đi với một người em nhỏ chừng 15 tuổi, khi tàu cập cầu vì lo cho người em bước xuống, nên ông ấy bị chen lấn quá, xuống không kịp kể tàu mở đôi chạy xuống Mỹ-tho, kêu réo cách gì cũng không đợi.

Anh em lạt nhau. Ông ấy không biết làm sao may có tàu Rạch-giá về (tàu tây) ông mới thấp tùng tiếp theo xuống Mỹ-tho mà kiếm em mình, chèo trong chiếc Lợi-Vinh nó hân huỷ ông ấy đã đánh, mà khi tàu chạy ra rồi, nó lại còn chười thể thốt om sòm là khác nữa.

Còn chiếc tàu nhỏ đưa từ An-Hửu xuống Mỹ-tho chạy ngả chợ chủ-công, thường khi tàu mới ghé lại cập cầu chưa bình tĩnh hành khách lên xuống chưa kịp thì chèo chủ tàu ấy chười thể thốt om sòm, đuổi người ta lên lập tức.

Dường ấy đồng bang ta há chẳng nóng lòng sao? nhục ấy nhục chung mà!! Nếu ai có đi Mỹ-tho cũng nên rập nhau, một ý đừng thêm đi tàu chèo nữa đợi tàu tây thì tiện hơn, Ta làm dạng như vậy rồi, coi mấy chú chèo dưới tàu có năng nỡ với ta không xin đồng bang chủ ý

Phước, Phạm-Kim-Chi

Họa bất đơn hành

Tiếp đăng tin buồn thảm của bạn tôi là anh Nguyễn-quang-Trường diễn chủ tại Tân-quới (Cánh-thor) gửi đến cho hay rằng: đưa con trai của anh là Nguyễn-thành-Khánh đi Phi-sơn-Hồ mới nên 4 tuổi, đang mạnh giỏi như thường, hình linh phát chứng nóng lạnh chẳng dưng 1 ngày mà phải bỏ mình khá thương khá tiếc...!...!

Thảm thiết thay cho anh Trường, buồn bã thay cho anh Trường, vợ chết chưa giáp năm, khuya sớm chích chiêu cùng một bấy con dại, đứa lớn hết bồi đầu lại thay phiên đứa nhỏ. Tuổi rồi đây 2 đứa năm nhà thương vừa mạnh mới đem về, kể chụp qua tháng 4 tuổi bình một lát, thất một giờ, dường như quỷ vô-thường hờm bên cạnh.

Ôi! tình cảnh như vậy, ai trông vào há không tức-tức, há không rơi lụy...!?

Rõ ràng là: Phước vô song chí, họa bất đơn hành lời cổ nhưn rất phải.

Có câu: Nhứt gia hữu sự bá gia ưu, vậy tôi xin tỏ ít lời trên đây mà chia buồn cùng anh Nguyễn-quang-Trường.

PHẠM-KỶ-XƯƠNG

Chủ-bút An-Hà

Điều điều nghĩa độc Lê-văn-Chư VỊ NGHĨA TỰ KINH

Hỡi ôi !!

Lá bẹ mưa Âu, ngọn đèn gió Á
Hiệp mặt chưa bao nhiêu đã cách mặt;
giết huyền lương một phúc hồng mơ
màng;

Giăng tay chưa dệt mấy dài tay; giây
đoàn-thể nửa chừng khôn bươn-bã.

Ngậm ngùi thay! những cuộc bể dâu;
Âm ứt bấy! cái thân vật vờ.

Nhớ cháu xưa:

Tán phú thông minh, lòng không xảo
trá.

Xứ Hậu-Thạnh là nơi Tô-quán; bởi truân-
chuyển mà giới bước với phong trần;
Đất Văn-châu ấy chốn quê-hương; vì
tài mạng nên ghét ghen miếng thế sự.
Kể từ thuở vô làm hội-lúa, khó chẳng
than buồn chẳng tỏ, xa gần đã mở mặt
Hội-viên.

Cho đến khi giúp việc nhà in chủ đến
mến bạn đều thương. trên dưới thấy
đẹp tình chủ-tá.

Cháu đường ấy, tài tình đường ấy,
ước trăm năm dư hải ốc tường thiên trụ.
Dươn làm sao, có sự làm sao, có hai
tuần lễ quê hương đã từ đi.

Máy hiệp tan tan hiệp, hiệp tan sao với
đục công kỳ.

Câu sánh từ từ sanh, sanh từ có di ngôn
mới lạ.

Đến hội quán nhìn xem phong
cảnh, cảnh cồn người mất, khó ngăn
giọt lụy chứa chan.

Tới gia-dinh thăm viếng chị anh, chị
thăm anh sầu, khôn gát dòng châu
rỉ rã !!

Đường thương mãi sông Trà đánh vắn
về, dưới cầu tuyên một giắt thoa đặt yên,
Nắm cốt hài đất khách đầy phui-pha,
gương nghĩa vụ trăm năm nêu thanh giá
Ôi!! Nguyệt lặn sao dời, nước xao
mây toả.

Nghĩa trăm năm hương lửa chất rồi
mưa một trận keo hồ tan bể.

Nhớ lúc vào ra mua bán, đầm thấm
phép khuôn.

Nhớ khi lui tới chuyện trò, nói năng
thừa dạ.

Nhớ lúc vầy chơi nơi hội-quán, thường
gió trăng chung cuộc mua vui!
Nhớ khi bán lúa tại Saigòn, cân tính
toán một tay xong xả.

Vì vậy mà than mà tiếc, tiếc than khôn
xiết tấm lòng.

Bởi vầy mà cảm, mà thương, thương
cảm chi ngui tất dạ.

Máy em dương day trở, khiến hai phang
cách biệt từ đây,

Tình thúc điệp mắng tin, mượn ít vận
nôm na cho thoả.

Hỡi ôi! thương thay! hỡi ôi! tiếc thay!

Directeur-Gérant de L'association

Commerciale de Paddy Hậu-thành,

Nguyễn-quang-Trứ

Huy luy

ĐIỀU, LÊ-VĂN-CHU

Bác-ái, từ đây vãn bậu lành,

Thương nỗi hũy mạng đáng khen anh!

Tranh-thương hổ bầy người Nam bại;

Nghĩa-sĩ buồn thay là Khách thành!

Phùng-Hạ vì dân mô hũy tử,

Lê-Chu mến nước nô tham sanh!

Ví dẫu nghiệp cổ nhờ gương đây,

Thanh sử ghi vào đứng đại-danh!

Tê-hữ: Lê-Mai. Trồn.

Kính điều.

Lời rao

Một ấn văn quốc-âm nên đọc, nên
lưu truyền cho hậu thế là bốn:

"TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYÊN"
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà

- Monsieur Đỗ-văn-Y

N° 80 Rue d'Espagne và

N° 95 Rue Catinat

Saigon

Giá mỗi quyển là.....0\$80

Nam kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu ngày... 15 Octobre... 10 f 00

Thứ bảy ngày... 16 Octobre... id

Chúa nhật ngày... 17 Octobre... id

Thứ hai ngày... 18 Octobre... id

Thứ ba ngày... 19 Octobre... id

Thứ tư ngày... 20 Octobre... id

Thứ năm ngày... 21 Octobre... 9 f 50

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi
100 kilos là :

Thứ sáu ngày... 15 Oct. 5\$20 à 5\$70

Thứ bảy ngày... 16 Oct. id 75

Chúa nhật ngày... 17 Oct. id

Thứ hai ngày... 18 Oct. 5 20 à 5 65

Thứ ba ngày... 19 Oct. id

Thứ tư ngày... 20 Oct. 5 15 à 5 65

Thứ năm ngày... 21 Oct. 5 05 à 5 55

TRÀVINH

CÁNG TRƯ TRƯ, LẬT LẠI ĐỀ

COI SỢ KHÔNG CHO BIẾT.

Các báo quán thường hay đăng
truyền những chuyện ruồi ro trong việc
chạy xe hơi cho mấy cậu cảm bánh
sợ mà quang phòng; nhưng thấy trong
mỗi tuần lễ đến có sự ruồi ấy xảy ra
ở hàng chỗ này thì nơi khác. Ấy hỡi đâu?
Tương bởi ít ai nghe lời, cho rằng:
Nhựt-Trình đăng truyền như vậy đáng
đọc mà giải khuây cho qua buổi đó
thôi, nên mới ra có đổi.

Như hôm ngày 8 Octobre 1920 rồi
đây, lúc 7 giờ sáng nghe đồn vang
ràng: Xe hơi M. Kiện lật dè tên Sốp-
phơ chết, còn bộ-hành bị bệnh nguyên-
thiên.

Nghe vậy mà chưa át chơn giả vì
chuyện ruồi ro thường thiên hạ hay
thèm thắc lắm.

Đến chừng 11 giờ thấy chở thay tên

Sốp-phơ về Châu-thành, chừng mới
hay rằng thật.

Số là tên Sốp-phơ N... độ 30 tuổi
còn Ca-mi-ong hiệu VWhite của M. Kiện
đưa bộ hành từ Tràvinh đi Cầu-Ngang
và Ô-lắc. Thường khi tên Sốp-phơ này
coi xe cũng tế chỉnh; song có lúc ngửa
nghe cho chạy thả-chữ cũng như mấy
cậu Sốp-phơ kia.

Bữa nay bưng tưng xe ở Ô-lắc chạy
về Tràvinh; khi qua Cầu-Ngang rồi,
lên gần tới Nhà-Thờ Chà-và, phần thì
đường trơn phần thì tương đương ra
tài giỏi đó, nên chạy rần vào lề đường
anh ta mới bẻ bánh ra, và đạp và bẻ
mạnh quá chúi qua lề đường bên kia
rồi xe trồm vào bụi churen-bầu. Tên
Sốp-phơ quỵnh nhảy a xuống chơn vừa
tới đất thì xe cũng vừa ngã, lật dè anh
ta nằm dưới mấy nhánh churen-bầu bị
xe ngã trước gốc dừa rế đó.

Bộ hành trên xe hỗn phi phách tảo
ngã lạng va đầu với nhau mạnh xô yếu
tuông ra mà thoát nạn.

Thời may có xe hàng Tô-Kiên ở Ô-lắc
chạy lên Tràvinh đi ngang qua đó, anh
Sốp-phơ lạng mắt liếc thấy lệ tay
ngừng máy, cả xe ai nấy chạy xuống
cứu và la lên thì thiên hạ xóm Chà-và
vây lại giờ một ông già đương bị xe dè
đó, coi kỹ lại thì là thấy cựu Phó-tổng
Bình-trị-Thượng. Thấy ngồi kể tên
Sốp-phơ, đến chừng thiên hạ đỡ xe chặt
nhánh churen-bầu mà đem ra thì thấy
tên Sốp-phơ bị xe dè hỗn đã qui địa-
Phủ!!

Có quan Biện-lý và quan Thấy-thuộc
đến khán rồi cho chôn.

Hỏi kỹ lại thì chủ xe hơi ấy nói tên
Sốp-phơ bị xe dè dưới ruộng uống nước

nuốt bùn nên ngộp mà chết.

Thương hại thay! Cảm bánh xe hơi
mà bị chết đuối.

Nghĩ cho:

Cảm bánh xe hơi mà cho chạy mau,
thiên hạ khen thì khen người chế tạo
cái máy, chứ ai có khen người cảm bánh
bao giờ; mà ruồi mạng người hay là
mạng mình như gương này, thì mấy
cậu Sốp-phơ mới nghĩ sao đây?

E. N. (lai cáo)

BACLIÊU

Nghe đầu tại Hoà-bình có tên Lưu-
v-T. hay đến hút chiu tại tiệm thuốc
của M. Tống (Annam) mà lại còn phá
tiệm, đánh chủ tiệm sưng chơn, đánh
luôn tới mẹ người ta, và xỉ mạ tên phó
Hương-quản. Tên lung lạng này đã bị
bắt giải toà.

Annam mới vừa lập tiệm thì mong phá
hại lần, ghiền cho đến đem thân đi hút
chiu mà còn làm dữ.

Nhàn đàm

Anh kia có tật hay nói láo, vợ cau
gián hoài, thét lăm rầy la mắng nhiếc
mà anh ta bỏ không động, đến chừng
con gái anh ta lớn khôn có người muốn
đến coi mắt, cho mai-dong tới hẹn ngày
xong rồi. Đêm ấy vợ anh ta dặn anh ta
đừng nói láo mà người ta khi dễ, anh
ta nói: « Ngặt quá, tao nói thường nó
quen nết rồi, bây giờ ngồi lại sợ khi
quên cũng nói như cũ nữa, vậy mấy phải
nhất chừng tao với.» Vợ nói: « Thôi, khi
mình nói chuyện, bề tôi ta n-hấn thì phải
sửa, anh ta ừ chịu.

Sáng ngày khách tới, anh ta ngồi vắn giữa nói chuyện với khách đờn ông còn vợ ngồi bên vắn bìa nói chuyện với khách đờn bà. Anh ta mới nói với khách rằng: Hôm nọ tôi thấy một con rết lớn hết sức.» Anh khách hỏi: «Lớn chừng bao lớn?» Anh ta nói: «Bé ngan chừng 10 thước.»

— Cha chă! Bé ngan bấy lớn vậy, còn bé dài chừng bao dài?» Người vợ ngồi bên kia sợ chổng nói quá trớn, cứ ngồi tần-hần hoai, anh ta nghe vợ tần-hần, nên nói thực bớt lại rằng: «Còn bé dài nó đâu chừng 10 thước mà thôi.»

Khách nói: «Uá, con rết gì mà bé dài bé ngan cũng đồng nhau? Té ra còn rết vườn hay sao?» Anh ta nghe nói thì mắc cỡ và giận vợ mà rằng: «Đó, thấy không vậy? Tại mấy tần-hần hoai làm cho con rết tao vườn đó, thấy không?»

P. T. L.

Hướng truyền

Lưới nhện tại cù-lao Madagascar

Tại Madagascar người ta đã thí nghiệm đồ dùng lưới nhện mà dệt hàng cũng như tơ tằm vậy.

Nhiều người đã thử dùng lưới nhện rồi. Như năm 1708 ông Bon St Hilaire đầu hội tại thành Montpellier đã dùng lưới nhện làm được ít đôi vớ và ít cặp bao tay.

Tại Madagascar thì mỗi con nhện bán 8 su.

Trong lehoan 10 ngày thì nhện nhả lưới ra 4, 5 lần; khi nhả ra rồi, thì lưới ấy quấn vào ống. Mỗi lần nhả người ta lấy được từ 300 đến 600 thước lưới.

Lưới nhện rồi đây, người ta đoán chắc sẽ còn tốt hơn tơ tằm nữa.

Dịch trong báo L'Inpartial

SỰ THÂN HIỆU CỦA THUỐC

Vạn linh tể

Thuốc «Vạn linh tể» đã từng chữa bệnh con người, cái danh tiếng và sự thân hiệu đã vang sáu-tỉnh. Thiếu chi người đã dùng rồi rõ sự hay và giới thiệu tặng trọng các báo. Nhưng chẳng phải một sự chữa bệnh cho con người ấy thôi, lại còn trị được các bệnh của loài súc vật nữa; như ngựa, trâu và bò mắc sinh bụng bỏ ăn, hoặc no hơi biến hơi, nằm thiếp thiếp, thì hãy huỷ «Vạn linh tể» ra với nước chừng nửa gói đổ vô ống tre mà cho nó uống, thì sẽ thấy nó ợ được và một chập nó sẽ ỉa được, cách chừng 6 giờ thì cho uống một lần nữa cũng nửa gói, nếu nó ỉa được thì cái bụng tức phải xẹp; chừng ấy nó no hơi và ăn được như thường.

Đã có nhiều người làm như vậy thiệt quả là hiệu nghiệm. Các nhà có ngựa trâu, bò cũng nên mua thuốc «Vạn linh tể» mà để dành, vì giống nó hay thường có chứng Sinh-bụng no-hơi. Hãy thí nghiệm thử coi, thì mới tường hay dở; Vì tôi chẳng phải là người bán thuốc bào thì tức nhiên chúc mà ích gì.

Hương-văn-Tổ

Vĩnh-xuân-Trà-ôn

Xin đình

Vì kỳ báo này nhiều bài, vậy Bồn-quán xin đình bài Oan-truyền Ngọc-Hạnh để kỳ sau sẽ tiếp.

B. Q.

Xe hơi «Peugeot» muốn bán

Có một cái xe hơi hiệu «Peugeot» 6 chỗ ngồi 12 mã lực kiểu Torpedo.

Các món đồ trong xe đều còn mới. Nếu ai muốn mua xin đến tại M. Trương-văn-Hạnh là người thương-mại tại Sađec mà thương nghị.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là «TÂN-HAT-LONG» tại đường d'Adran số 115 nhâm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchons xe máy, sá, máy đánh chữ, máy bát và máy bát, bóng cùng các thứ đồng hồ, vắn vắn. Lại cũng có bán: Manchons, Carburer và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng làm được; miêng là cho chúng tôi hay trước.

Thợ và mandat xin để như vậy:

Nguyễn-văn-Chuộc

115,—Rue d'Adran

Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine

et du Tonkin

CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quý khách dặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm, bán ròng hàng lâu, những là vắn xuyên lảnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệu lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tôi và hót chăm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, lương-lược đủ thứ, tôi lảnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều ma bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi contre remboursement.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước

Cần bạch

Lời rao

Thấy Lánh-sự Trần-liêng-Phên, khi trước phòng quân sự ở tại đường Boulevard Delanone kế nhà hàng Hân-Giang. Nay dọn phòng quân-sự về ở Hàng-Gia, trước Công-sở làng Tàran kế nhà máy xay gạo. Mấy ông thân chủ cùng mấy ông hữu việc chi, kiện thưa, muốn tiếm tôi, xin mời đến đó có tôi tiếp rước liền.

Trần-liêng-Phên

Kính cáo

Lời rao

Có người muốn bán một cái xe hơi hiệu «Oackland» còn mới tinh hảo.

Ai muốn mua xin do nơi Ông Kiên Lý, Lê-công-Thành ở Cánh-thơ.

Hà cảnh Lạc đit Bầy Khỏe

BIJOUTERIE—SOIERIE—MERCERIE

23, Rue Schroeder — Saigon

Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ trang đồ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đồ các thứ hàng tây, hàng Nhựt-bồn, hàng bắc và hàng Annam.

Chư quý khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư quý vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam). Cũng phải lấy toa cho có bằng cớặng khỏi sự cãi lẩy về sau.

Chủ nhơn: Hà-cảnh-Lạc đit Bầy-Khỏe

Cần khải

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép

vườn CANTHO

PHÙNG-CHIỀU — chủ tiệm

Kính cùng quý vị đóng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn và bề tiện bề tra và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất cả tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chữ tiệm này biết là nghĩ của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chữ tiệm này khi trước có
lên chỗ sự tiệm của hiệu là Quảng-tài-
Lại, hi hi ai cũng biết rằng người ấy
bất chiến hiên đài si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ. — Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

Quý khách ở miếng hậu Giang

CANTHO — SOCTRANG — BACLIEU —
VINHLONG — TRAVINH — và SAĐEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bề chở
chuyên, không mất ngày giờ sợ phí vắn
vắn; Hễ mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà: Thì hãy đến Entrepôt de
Vinhlong của M. Nguyễn-thành-Điểm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
mới—7 chỗ ngồi.

Kiểu xe mới 1920 — này êm lăm và
hạy mau nữa.

Giá rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hàng vốn lập tại Cẩn-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đến là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gửi hàng cho các xứ xa: a
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.
Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ
Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

Tiệm khắc con dấu

VÀ MAU LAM

LÀM THIẾT KẾ

Kính trình cùng quý khách đăng rõ:
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Calinat
và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn luo
châu chú quân tử chiếu cố thì công-
nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường
Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu
đồng, cao-su, bán-đồng, bán đá cẩm-
thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấu
ở Tây gửi lại, như là Dateur, Numéro-
teur, Folioleur, Composteur, etc... và
có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đó tốt mà làm mau, có in Catalo-
gue để gửi cho quý khách nếu quý khách
muốn cần dùng kiểu nào thì xin gửi thư
cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý
khách.

TRAN-DUY-BINH
Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

Cordonnerte — Chapellerte — Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAEUX ET MABRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue alinat — Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đăng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ ĐẮC-KỶ giỏi ĐÓNG GIÀY, LÀM
NÓN theo kiểu AU-CHAU kim thời. GIẤY đóng bằng DA-TÂY hớt, NÓN làm bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lợp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đỏ kiêu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA DA CẨM-THẠCH ĐỂ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khon ngại NÓN VÀ GIÀY của tôi
làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ DA
LÀNG và các thứ GUỐC ĐẮC-KỶ CHẠM-ĐÔNG VÀ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG. QUI-VỊ.
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rõ
xin chú ý tôn chiếu cố cho việc buôn bán của ĐÔNG-ĐANG ta được thành lợi trong
báo cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời.

Annam trông rắng

KINH CÁO

Kính tỏ cho quý khách lục châu đăng rõ:

Tôi có dọn một cái phòng trông rắng

tại tiệm ĐẠI ĐỒNG THƯƠNG XÃ Cẩn-thơ

Trông rắng trắng, rắng đen với

bịch rắng vàng. Sửa rắng và trám rắng.

xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-

PÔNG THƯƠNG XÃ đường Kinh-lấp

Cẩn-thơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý

quý vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.

Như ông nào ở xa xin gửi thư hỏi giá

thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TẤN-LỢI

Chez Đại-Đồng Thương-Xã

Rue Kinh-Lấp—Cẩn-thơ—

Tiệm Hòa mỹ Cao lạnh

Bỏ hiệu có bán đủ thứ hàng tàu

hàng tây, hàng bắc, và hàng vương

cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ

tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bỏn hiệu xưa

nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên

những hàng tơ-lụa gia công lựa cạnh

chỉ kỹ-lượng. Và rất dày công nhộm

lầm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề

phai màu hủi chur quý vị, muốn mua đi

bán lại, hoặc gia dụng xin gửi thư quyết

vào bỏn hiệu sẽ lập tức gửi liền khi

hàng đến chất là đăng vui lòng quý-vị.

Hàng định gửi contre Remboursement

dem bạc đến nhà thơ lạnh hàng.

Chủ nhưn Huỳnh-đắc-Nghĩa

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

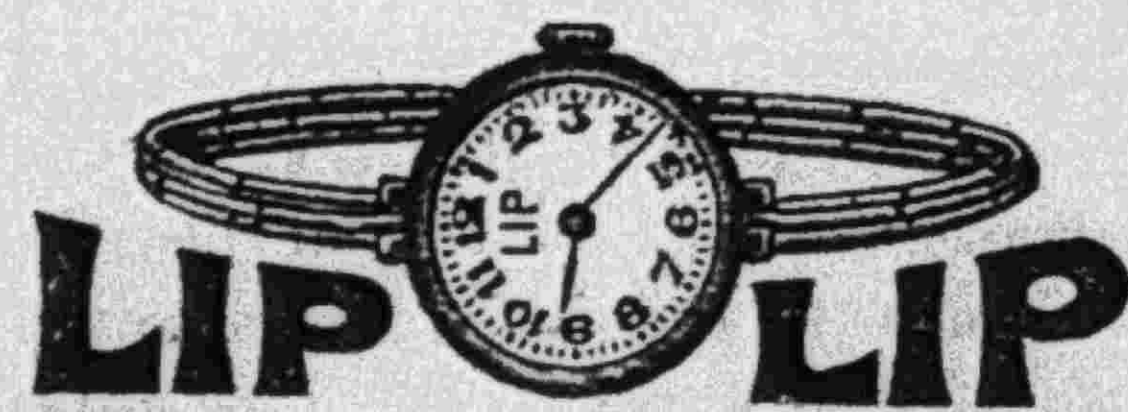
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

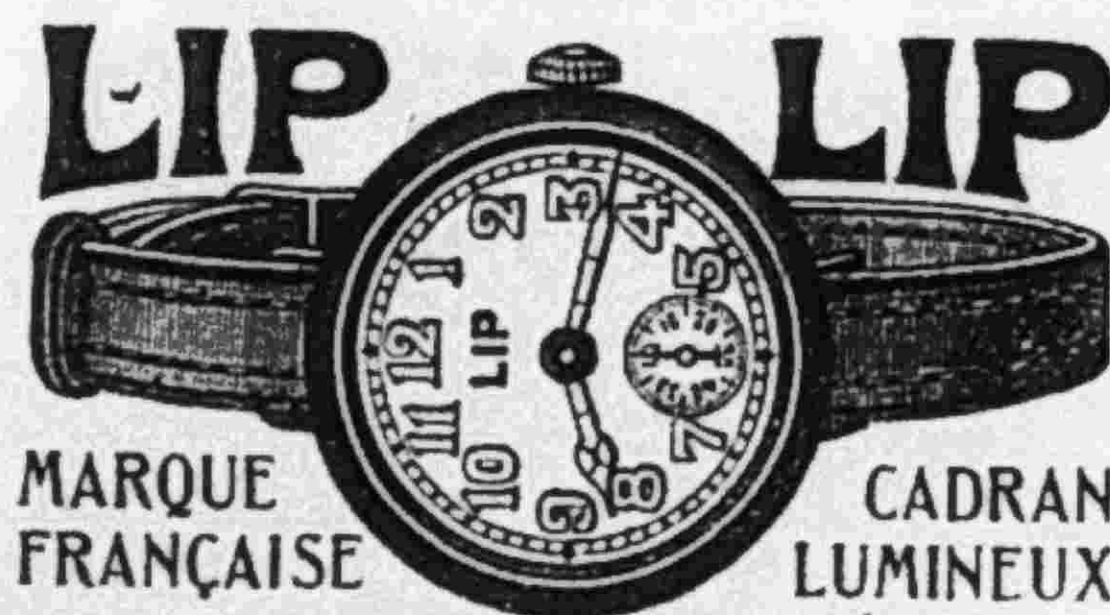
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaqué or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE
FRANÇAISE CADRAN
LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hãng LES GALERIES DE
LOUEST là hãng HẬUGIANG
DƯƠNG HÀNG **Saigon, My-
tho, Cantho và Trà Vinh**

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MAIADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de
Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes
pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARI, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG
Tự Nguyễn long Thao
Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3
năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi
Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ
bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho
đến 2m20, bệ ngao 0m80 cho đến
1m15; bàn ăn chế kiểu tư linh (long,
lan, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn
1,8 trụ cho đến 2 trụ, và bàn ăn mặt
đá, bàn tròn một cột xây, chường
chạm tam lan từ 1m55, có thứ 5 trụ
góc chạm giấy lá tây, bàn rượu (table
d'apéritif), bàn khách (table de salon)
bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table
de toilette) bàn nguyệt, tủ áo treo, tủ

áo kiến, tủ thờ cẩu biển liền tranh thờ
kiến vẽ sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế
ngồi mặt tròn, mặt trái đào, vuốt đầu,
và có đủ thứ đồ, tiện: những là chường
đèn, đài hộp, khay, kỷ, văng một, văng
hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm
bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim
thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm
một tiệm ngành có bán đồ thứ rượu và
đồ danh mộc thứ cẩu thứ tron đều có đó.

Kính xin chú-lôn quý-khách thừa diệp
nhân du xuân ghé lại tiệm tôi muốn mua
đồ làm sang hoặc là đặt mướn chi cũng
dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mà
làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chợ Lái-thiêu

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cánthor) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles)

Bản hiệu mới mua nhiều clichés tốt. Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gửi thư thì bản hiệu sẽ gửi bình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang

Kính cáo

Hãng Trừ hàng hóa Vinhlong

Vinhlong— (Cochinchine)

Lãnh bán đồ thổ sản Ngoại-quốc và lãnh mua hàng óa ngoại-quốc của người bốn sở

Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tạp hóa—Rượu chát—Các thứ rượu tây—Dầu thơm—Xà-bông—Nước sủi—Hàng hóa bên Langsa.

Xe máy—Đồ phụ tùng xe máy—Đồ phụ tùng xe hơi

Hãng cũng lãnh mua giùm cho đồng ban những hàng hóa ngoại quốc và lãnh bán các hàng hóa thổ sản cho ngoại quốc vậy.

Cách đánh giày inép:

Entrepôt Vinhlong

Nguyễn-thành-Điểm

Chủ nhơn và Quản-lý

Kính đồn

Ghé nghỉ trọng ơn!

Tại chợ Traon, thuộc hạt Cantho, có 2 cái tiệm ngủ của chèo và một cái của tôi; mà tiệm tôi sạch sẽ hơn của chèo.

Nếu đồng bang đi lỡ đường ghé nghỉ tiệm tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Tiệm này để hiệu: NAM-BAC-AI.

Quản lý: Lê-Mai,

Đồn thú,

LOI RAO Quảng an Thành

廣安成

Kính cùng lục-châu chư quân tử đặng tường, bốn hiệu có trừ bán các thứ rượu thuốc thượng hạng như: Hổ-cốt một qua, rượu Bá-buê, rượu Biêm-hiệp rượu máu-bò. Rượu này bảo chế kỹ càng sạch sẽ, nên uống bổ lắm; vì vậy nên có nhiều kẻ bắt chước làm rượu giả. Xin lục châu chư quân tử mỗi khi mua thì nhìn trên nhãn phải có ba chữ QUẢNG-AN-THÀNH thì rượu ấy là thiệt tốt đó.

Quảng-an-Thành

Kính-cáo

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Du'ong. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vào máy xe hơi (l'huile pour automobile) dầu nhớt để vào máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu, tây và buê-ký (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu hơ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồi mới (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame) giày tây, giày (annam) dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thư đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijoutier Pnom-penh

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dóng

Hiệu tiệm «TRƯA-MINH»

của M. NGUYỄN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa-án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm Guốc, sơn-phết một cách kỹ lưỡng và khăn-dóng bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng, nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thăm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi lại.

Nguyễn-kim-Thinh

Đồn khải

Hội mua bán lúa

Nam-lợi-Mỹ TRAON

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi mốt)

Hội mua bán chắc chắn, cân lường thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giấy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bôn

Quản-lý } Nguyễn-văn-Cần

Đặng-văn-Chiến

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánthor) có bán sách mới in rồi như: sách "Khuyến-sa" của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BỐN PHẬN CON TRÉ PHẢI CƯ XỬ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện "Hồn Tơ-Nguyệt và Ngổ-Phụng Lầu" của M. Trần-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tệ mà chưa, sau cũng được giúp vui giấy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách "Khuyến-sa".....0\$25

truyện "Hồn Tơ-Nguyệt".....0 10

truyện "Ngổ-Phụng Lầu".....0 20

Ai mua nhiều sẽ đặng tích giá rẻ hơn

Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MAY—TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 10000 thì lời đặng 52\$ còn tài sản tính hội hết thấy giá đặng 50\$; đều tính nhập vô số vốn.

Nay hội mở thêm mỗi phần hùn là 50\$; như vị nào muốn hùn mấy hùn tùy thích. Định đến ngày 1er Décembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hỏi đến chi xin gửi thư cho Monsieur Tư chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức. Thương-xã-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU-TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy cô: tiệm tôi làm bánh mì rồng bột mì tây, mua tại hãng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bằng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ai có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin đến nơi Bón-quán

Ấn-quán An-hà Cánthor

Kính cáo

HỒ'I DÔNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tổ
ý bình vực cái môi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mùa xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon

Mytho
Travinh

Vậy môi lợi càng ngày về tay đồng chương